

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nemadunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl

A városok.

Pécs, 1900. április 9.

Alig hogy a városok győri kongresszusának előadói javaslatai napvilágot láttak, a kormánypárti sajtó organumai iparkodnak azokat apróra szétszedni, támadják azokat külön-külön más és más részekben, az egészből azonban az látszik ki világosan, hogy a kormány szörnyű módon még van elégedve a városok mai helyzetével, a mely ezeket fejőstehenekül kiszolgáltatja s e mellett mandátumliferáló kerületekkel biztosítja miniszterek és más nagyfejük részére.

Pár nap előtt olvastuk egyik kormánypárti ujságban, hogy a városoknak az előadói javaslatokban megnyilatkozó törekvése fokozottabb önkormányzati hatáskör elérésére örömmel üdvözlendő, mert ez a kormány intenciójával is megegyez, mely az államosítási akciót a városokra nem is szándékozik kiterjeszteni. De nagyot üt a városok azért a kivánságukért, hogy az általuk közvetített állami funkciókért állami segítséget, vagy helyesebben szólva dotációt kérnek. Ez nem méltó a városokhoz — így szól a kormánypárti okoskodás — mert az ilyen állami segítség függő helyzetbe hozná őket a kormány iránt s ha a városok önválasztotta tisztviselőkkel látják el a köz-

igazgatási teendőket, nem is illó, hogy azok számára az államtól kérjenek fizetést.

Most meg a Politikai Hetiszemle intéz támadást más oldalról a kongresszusi javaslatok ellen s kárhoztatja, hogy azokban a törvényhatósági jogok hangoztatása lép előtérbe, mert szerinte a legújabb törvényhozás iránya az, hogy ugy a megyei, mint a városi hivatalnokok állami tisztviselők legyenek s a törvényhatósági közgyűléseknek ugy a megyékben, mint a városokban csak a tisztviselőket ellenőrző hatáskör biztosíttassék.

De talán a szorosan vett helyi önkormányzat körében kegyesebbek ezek az urak a városok iránt? Szó sincs róla! A Pol. Hetiszemle szerint pl. a városok részére kívánt vagyonkezelési függetlenség igen rossz kívánság, mert ez a rákfenéje a mostani városi bajoknak, a melyből a sok adósságszínálás, a temérdek községi pótdó s a városi javak potom áron való eladása származik. Ezért a gazdasági függetlenséget nem szabad megengedni, hanem a kormánynak a legszigorubb ellenőrzést kell gyakorolnia.

Tagadhatatlan, hogy a városok gazdálkodása nagyon szomorú képet mutat, de nagyon téves nyomokon halad az, aki ennek a bajnak a kuforrását a városok túlságos vagyonkezelési függetlenségében keresi. Hisz az a kétségbeejtő gazdálko-

dás, mely a városokat a tönk szélére juttatta, a legteljesebb kormányi ellenőrzés, sőt mondhatni gyámkodás mellett folyt. Nem az a rákfenéje tehát a mostani városi bajoknak, hogy a kormány, a melynek előleges jóváhagyása nélkül a legkisebb köznűvet létesíteni, sem adósságot csinálni nem lehetett szabad kezét engedett volna a városi gazdálkodásnak.

Azt mondja a Pol. Hetiszemle, hogy a városi urak nyakra-főre építenek, csatornáznak, a világitást rendezik, deputációznak, banketteznek, nagylelkű ajándékokat és áldozatokat hoznak; persze a város vagyonából az egyes állami intézetekért, hogy oda kerüljenek. Ilyen kisvárosi panamisták gazdálkodása a legszigorubb állami ellenőrzést igényli.

Nos hát tessék csak egy kissé bepillantani a dolgok mélyébe, majd meglátják, hogy azt a sok kaszárnyaépítést, állami intézeteknek szolgáló épületek emelését éppen a kormány kívánságára teljesítik a városok; a város vagyonából nyújtott nagylelkű ajándékokat és áldozatokat az állami intézetekért is a kormány követeli meg. Ugyan hogyan képzei hát a Pol. Hetiszemle cikkezője, hogy ezt a rákfenét a szigorított állami felügyelet gyógyíthassa? Talán a belügyminiszter megtagadja majd a jóváhagyást azoktól a városi határozatoktól, a melyek a honvédelmi

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Az utolsó nap.

(Egy öngyilkos leány naplójából.)

Be van fejezve a játék. A fűg göny legördülhet. Nem kell tovább az élet! Köszönöm Istenem! Visszaadom, mielőtt te vennéd el.

Tudom, hogy bünt követek el, tudom, hogy nincs ehhez jogom, de nem tehetek másképp. Valami pokoli alak tartja megszállva lelkemet. Igyekeztem azt kiverni onnan, de ő fogva tartja erősen.

A szívemen ül, hideg, csontkezével mindig összébb-összébb szorítja azt s néha fülembe zug egy hang: »Siess, siess, cselekedj, különben én végzek veled.«

Állandóan szemem előtt lebeg az az alak; úgy néz ki, mint a halál, de még csunyább, még visszataszítóbb. Arcán mindig ugyanaz a kaján mosoly ül s néha még nevet is, ilyenkor a legborzasztóbb. Szája széthúzódik s fogai úgy fénylenek, szeméből zöldszínű fény árad szét; ez a fény sugar átjárja a lelket, a szívet . . .

Menj tünj el előlem borzasztó alak! Nem akarok meghalni, mindent megbántam. Menj, hagyj el, ne szorítsd úgy össze a szívemet. Eressz el, eressz el, csak egyszer és soha, soha nem hivlak vissza többé. Nyugodt leszek, békén türom az élet nehézségeit, legyenek azok bármily kínosak, csak te ne

kinozz, kegyelmezzél! Ne neved, ne revedd így reám, fordítsd el azt az irtóztató arcot . . .

Ugy fázom . . . olyan hideg minden, csak a fejem ég s az agyam zúg.

Olyan hideg, sivár minden, mióta ő elment, ő, a ki nekem mindenem volt, a kit úgy szerettem, imádtam. Itt ült ezen a széken . . . én mellette s ő beszélt hozzám. Szavai oly édesen hangzottak. Ha örültem, velem örült, ha busultam megvigasztalt. Milyen szépen biztatott, mikor így szólt hozzám: »Ne félj angyalom, lesz még az jobban is. Nézd a csillagot odafönn a sötét égen. Először halvány, alig, vagy nem is látszik; csak lassan-lassan tör belőle elő a fény sugar. Nagy sokára — midőn már egészen besötétedik fölötté az ég — kezd el ragogni s az emberiség csak most kezdi meglátni, megbámulni s csodálkozik azon, hogy lehet az, hogy ezt a fényes csillagot eddig nem fedezte fel senki. Ilyen csillag vagy te is Aranyom. Elindultál a művészet, sötét, homályos, rögös útján, melyen oly könnyű az elbukás.

A kik az ut elején vannak, azokat nem látja senki; homályos ködbe vannak burkolva. De a kik erősek, a kik nem riadnak vissza semmi munkától, nélkülözéstől, a kik mindig előre mennek, soha meg nem állanak, vissza nem fordulnak, azok kibontakoznak a homályból s elkezdnek fényleni, először halványan, majd erősebben-erősebben, míg végre ragyognak, mint az a csillag odafönn s látják, ismerik őket.«

Mikor így beszélt hozzám, meg voltam nyugodva, hittem, hogy úgy lesz, a mint ő mondja. De a mióta nincs mellettem, a mióta elhagyott s én itt maradtam e nagy világban árván, egyedül, elhagyatva, a mióta nincs, a ki megvigasztal, nincs aki letörli arcomról a könnyeket, nem tudok megnyugodni. Az egyedüllét a legborzasztóbb gondolatokat hozta agyamba.

A jövő képeit láttam, de micsoda színezésben? Minden fekete és vörös volt rajta. Iszonyu képek voltak ezek . . .

Félek, nem bizom magamban.

Hátha nem leszek képes semmire? Talán nincs tehetségem? Osztályrészem nem a babér, hanem a kicsufolás, kipisszegés lesz. Az árgusszemű kritika csak a hibáimat fogja látni s én hiába dolgoztam, hiába kinlódtam, a fáradság teljesen kárbavész. Utat kell engednem az utánam jövőknek, a kik talán szerencsésebbek, mint én voltam. Mi következik ez után? Hátha én is lecsuszom azon a lejtőn, melyen már annyian lementek s fel nem jött többé senki? Elveszni azok között, a kiknek már nincs nevük a . . .

Nem! Nem! Talán még sem lesz az így. De hátha mégis . . .

Óh! Bizonytalanság, te borzasztó szörny, te vagy az, a ki hideg vaskezeggel a szívem úgy szorítod?! Te vagy, a ki a jövő elé tartod fekete lepledet, melyből ijesztő alakod oly irtóztató látványként tűnik elő.

Eressz csak egy fény sugarat át, csak egyetlen-egyet, vékonyat, annyit, a mennyit a

miniszter által követelt kaszárnyaépítést, gyakorló tér szerzését, a kereskedelmi miniszter által követelt postapalota építés pályaudvar bővítéshez való hozzájárulás, az igazságügyminiszter által követelt táblai paloták s egyéb bírósági helyiségek építése tárgyában hozattak.

Mindezekkel sokkal kevésbé lehetett volna megterhelni a városokat, ha azoknak szabadabb kezük lett volna a saját gazdasági ügyeik kezelésében s valóságos képtelenség a vagyonkezelési függetlenség utáni törekvést agyonütni azzal az okoskodással, hogy az állami gyámkodás mellett a városok adósságba keveredtek és pótdadikat emelték.

De ne bu-uljanak a városok; a Pol. Hetiszemle is a mellett tör lánizsát, hogy legyen a városok önkormányzatának legszélesebb körű alapja; persze ezt úgy képzelem, hogy »a törvényhatósági bizottság határozatai csak úgy érvényesülhessenek, ha azok felsőbb jóváhagyást nyernek.«

Nos ha ez is önkormányzat, még pedig a legszélesebb körű, akkor az a legnagyobb úr, aki senkinek se parancsol s azt teszi, a mit más rendel. Ilyen uraságból nem kérünk!

Vármegyei közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. április 9.

Ma tartotta Baranyavármegye törvényhatósági bizottsága tavaszi évnegyedes rendes közgyűlését. A közgyűlésre csak közepes számmal jelentek meg a képviselők, mert bizony a tárgysorozat — bár 131 pontból állott — nem nyújtott semmi érdekeset. Le is tárgyalták volna az egész masszát már feltizenketőre, ha egy két tárgynál nem annyira praktikus, mint inkább teoretikus vita nem indult volna meg, mely viták azután annyira elhatalmasodtak, hogy végre is maga a közgyűlés balga emberiség reménynek nevez s én letezem a fegyvert s mindent elhiszek.

Mi az! Már késő? Már nem lehet? Hát igaz, hogy a hol az álnok kételkedés a hitet és reményt kipusztította, azok vissza nem térnek, fel nem élednek többé soha? Igaz?

Akkor inkább jöjj! Végezz velem gyorsan. Ne kinozz soká...

Forró homlokomnak olyan jól esik a revolver hideg csöve.

Csak egy pillanat s látni fogok mindent. Megszűnök halandó lenni s te tulvilági szörnyeteg hiába tartod elem azt a sötét fátyolt, keresztül látok rajta.

Nézd, milyen erős vagyok, nem reszketek, nyugodtan szoritom halántékomhoz a hideg vas csövet. Leszámoltam az étellel. A bizonytalanságot nem tudtam elviselni...

Csak egy nyomás az ujjal...

Most...?

Isten...! Isten se... gits!

Ég veled... szép... de bizony-

talán... élet...

*

Jöhetsz már fekete alak! Már nem irtózom tőled! Úgy! Csak jól szoríts magadhoz, vissza ne ejts az ingó, mozgó földre, hol mindent a bizonytalan sors ural.

Ki tudhatja ott mit hoz a holnap? Van-e oly hatalmas, ki ne rettegne a jövőtől? Vagy létezik-e a földön halandó, a ki láthatná, mit hord a jövőndő méhében? Minden bizonytalan s csak a mit nem kerül ki senki, a... vég... az elenyészés... az örök semmiség...
L. Á.

is beléjük unt s a tagok nagy része otthagya a közgyűlési termet, úgy, hogy a tárgyalásban alig vettek részt husz-huszonketten déltől egészen egy óráig. Tudósításunk a közgyűlésről a következő:

Tormay Károly alispán, mint a szabadságom levő főispán helyettese, pont 10 órakor a bizottsági tagokat üdvözölvén, a közgyűlést megnyitottak jelentette ki.

Napirend előtt ki sem kívánván felszólalni, következett

az alispán jelentése.

A jelentésből közöljük a következő részleteket:

Gazdasági viszonyaink nagyon kedvezőknek nem mondhatók, a mennyiben a termésre vonatkozólag a múlt év végén táplált kedvező remények nagyon csökkentek, főleg a f. évi március havi rendellenes időjárás következtében. Azonkívül sem a gabonatermékek, sem a bor forgalma nem érte el a kívánatos élénkséget. Szőlőink felujtása tekintetében azon jelenséget állapíthatom meg, hogy újabban több helyen már nem amerikai alanyval, hanem európai vesszőkkel történik a fölujtás s szénkénegezés által való gyérités útján törekednek a szőlősgazdák a phylloxera pusztításainak gátat vetni.

A mezőgazdasági törvényben előírtak foganatosítása az ezen törvényben lefektetett nagymérvű ujtások folytán csak fokozatosan halad előre, de remélhető, hogy pár év alatt e törvény összes kívánalmait kifogástalanul keresztülvitethetnek.

Az 1897. év őszén és 1898. év tavaszán kiosztott kölcsönvetőmag 17.114 kor. 30 fillér értékéből a vármegye által előlegezett 8213 kor. 60 fillérnek nagy része már visszatért s hogy az egész összeg a folyamatban levő végrehajtások dacára sem térült még vissza, ennek oka a földművesek nagymérvű elszegényedésében s a gabonatermékek kellő áron való értékesítésének nehézségében keresendő. A vármegye ezen követeléseinek behajtásánál a tulszigorúság sem volna helyén való, mert az egyes adósok ingatlanait 10—20 korona tartozásukért elárvereztetni — a gazdasági viszonyok figyelembevételével — elhibázott dolog lenne.

Folyóvizeink állása az elmúlt évnegyedben általában közepszerű volt s csakis a jégzajlások következtében előállott jégtorlódások idéztek elő a közepesnél magasabb, de azért veszélylyel nem fenyegető vizállást. A múlt évben megalakult »Alsó-Karasica völgyi vízlecsapoló társulat« hatáskörébe vágó rendezési munkálatokra vonatkozó engedélyezési eljárás folyamatban van. A mohács-margitta-szigeti védtöltés megerősítéséhez szükséges földterületek kisajátítása iránti eljárás a f. év január havában megejtetett.

Közbiztonsági viszonyaink és állapotaink az évnegyed folyamán áttáran véve kielégítőek voltak, jelentékenyebb mozgalom nem fordult elő, bár a csehországi kőszénbányáknál előfordult nagymérvű sztrájk-mozgalmakkal egyidejűleg egyes izgatók a vármegyei kőszénbányák munkásai között is próbáltak mozgalmat előidézni, azonban eredménytelenül. A beérkezett csendőrségi esemény-jelentések különösebb fölemlíteni valót nem tartalmaznak. Az egyletek száma 235; az elmúlt évnegyed folyamán 2 új egylet keletkezett és pedig egy a mohácsi és egy a siklósi járásban. *Honosítás* és az állampolgári kötelekből való elbocsátás a múlt évnegyedben nem történt.

A *közegészségi viszonyok* a múlt évnegyedhez képest kissé javultak, de mivel a heveny-fertőző betegségek mégis elég nagy számmal léptek föl, a közegészségi állapot nem mondható kedvezőnek. Különösen pusztított a vörheny és roncsló toroklob, bár némileg enyhébben, mint az elmúlt évnegyedben. A kanyaró nagy számban lépett ugyan föl, de igen enyhe lefolyásban. A fertőző betegségek elterjedése miatt Patacs, Német-Ürögh, Kaposszekcső, Pécsvárad, Pellérd, Kővágó-Szőlős,

Pogány, Egerszeg, Baán, Viszló és Oroszló községekben az iskolák bezárattak, melyek közül azonban az évnegyed végéig a Patacs, Német-Ürögh, Kaposszekcső, Pécsvárad és Oroszló községbeliek már ismét megnyitathatók voltak.

A betegségek leküzdése céljából állandó gond fordított a köztisztaságra, az elárusításra kerülő élelmi cikkekre, a ragályozó betegségek elközlítésére és a szükséges fertőtlenítésre. A roncsló toroklob-betegségek gyógyításánál a magyar gyógyssavó állandóan jól bevalik.

Trachomából ez évnegyedben csak egy eset került figyelés alá.

Az orvosi személyzet létszámában azon változás történt, hogy a vérméni közegészségügyi kör orvosává Eisenpreis Ágoston dr. választott meg.

A vármegyei László-kórház betegforgalma és kezelése rendszeresen folyik.

A siklósi községi kórháznak nyilvánossági jelleggel való fölruházása iránt a község által a belügyminiszteriumhoz intézett s az alispán által is támogatott kérvény folytán a miniszterium Téry Ödön dr. közegészségügyi felügyelőt küldte le a kórház megvizsgálása céljából, döntés azonban ez ügyben még nem történt.

A vármegyének a közkórházakkal szemben fennálló tartozásai az e célra kivetett 2%-os pótdából úgyszólván teljes kiegyenlített nyertek.

Baranyavármegye állategészségügyi állapota a lefolyt évnegyedben, viszonyítva az ezt megelőző évnegyedhez, fokozott javulást mutat, mert ezen időszakban a veszedelmesebb állati ragadós betegségek vagy éppen nem (sertésvész) vagy kevesebb községben léptek fel, mint a múlt év utolsó negyedében.

Az új bűnvádi perrendtartás miatt az *ügyforgalom* megnövekedett. Ezért az alispán a belügyminiszteriumhoz előterjesztést tett, mikép *állami javadalalmazás terhére 3 új szolgabírói s 7 járási irnoki állás volna rendszeresítendő*. Ezen előterjesztésben egyúttal bizonyos összegeknek a járási főszolgabírák rendelkezésére való bocsátását is kérte, hogy azokból a nyomozások teljesítése alkalmából felmerült költségek is előlegezhetőek legyenek. Kérte továbbá a tanukihallgatások eszközlése és a bűnjelek megőrzése céljából szükséges helyiségekről való gondoskodást is.

Ugy a házipénztárt s az abban kezelt alapokat s az ott őrzött kötvényeket, valamint a gyámpénztárt is havonként, jelesen folyó évi január hó 19-én, február hó 12-én és március hó 8-án megvizsgálta az alispán és jelentheti, hogy mindenkor kilogástalan rendet és pontosságot állapított meg.

A házipénztárban a főösszesítés szerint találtatott: készpénzben 47978 kor. 30 fillér, kötvényértékben 1,458.012 kor. 96 fillér, összesen 1,505.991 kor. 32 fillér. A gyámpénztárban a f. év március havának végével volt készpénzben 37.984 kor. 77 fillér, kötvényértékben 3,253.696 korona 45 fillér, összesen 3.291.681 kor. 11 fillér.

A gyámpénztár múlt évi számadása és mérlege a f. hó közepe táján számvéveségi felülvizsgálat végett kiadható s így legkésőbb május hó végéig fölterjeszhető lesz.

A jelentés végül az utügyek és pár kisebb fegyelmi ügy ismertetésével fejeződik be.

Ezt a jelentést Stajevits János indítványára felolvasottnak tekintette a közgyűlés s nem is kívánván senki sem a jelentéshez hozzászólni, következett

hat kormányrendelet

tudomásulvétele. Az egyik a tisztviselők fizetésemelése céljából kivetett pótdadót, a másik a községi közmunkáról szóló szabályrendeletet s a harmadik a László-kórház módosított alapszabályait hagyja jóvá.

A keresk. miniszter nem járul hozzá a vármegyei utalap állami javadalalmazásához: ez volt a negyedik leirat s a közgyűlés ezt szo-

morú tudomásul vette. Darázs és a szomszédos községek közigazgatási átszervezése szintén tudomásul szolgált s a hatodik miniszteri leirat is, melyben a tüdővész elleni nápolyi kongresszust ajánlja a belügyminiszter a megye figyelmébe.

Az állandó választmány

jelentéseit gyors tempóban kezdték ezután letárgyalni.

Tudomásul vették mindenekelőtt, hogy a mezőgazdasági bizottság és a megyei gazdasági egyesület nem tartja célszerűnek és szükségesnek hitelszövetkezetek alakítását a községekben; mert nagyobb községekben ugyanis vannak pénztárak, kisebbeknél pedig nem volna a szövetkezet célravezető.

Stajevits János szólalt itt fel s felszólására, azt, hogy »nem célszerű« a szövetkezetek felállítását, elhagyták a határozatból.

A házi pénztár múlt évi zárszámadása 134.440 korona bevétellel és ugyanannyi kiadással, jóváhagyatott.

Ugyancsak jóváhagyatott husz különféle alap pénztári kimutatása is a múlt évről.

A terehegy-siklói belvizek levezetésének elrendelése tudomásul szolgált. Haasz Károly volt mohácsi járásbíró sikkasztási ügye az ügyészségnek kiadatott a tényállás tisztázása végett. Több árvaszéki felszerelés költsége a tartalékalapból kifizetni rendeltetett.

A vármegyei nyugdíjalap jelenlegi állapota és a kiadások fedezésére vonatkozólag elhatározta a közgyűlés, hogy a belügyminiszterhez előterjesztést tegyenek a tisztviselők fizetésemelésére megszavazott 2% pótdónak megfelelően az állami dotációnak 30 ezer koronával való emelése végett, mely összeget azután a tisztviselők nyugdíjára fordítják.

Német Lipót és Simonffay János rövid hozzászólásai után a javaslatot a közgyűlés el is fogadta.

Dorner Gyula árvaszéki könyvvivőt elutasították abbéli kérelmével, hogy a nyugdíjalapra fizetése felemelése folytán levont 120 korona visszatéríttessék javára. Az elutasítás a nyugdíjszabályzat 5. §. c) pontja alapján történt.

Egy csomó leírás

hagyatott ezután jóvá a gyámpénztári tartalékalapból. Öt ily leírás alkalmából ezer koronánál nagyobb összeggel rövidült meg az amugy is szűkecskén álló gyámpénztári tartalékalap.

A szederkényi körjegyzőségben egy segédjegyzői állás szervezése jóváhagyatott.

Egész csomó községi határozatot tárgyaltak le ezután s vettek jóváhagyólag tudomásul, míg végre

az első vita

Simonffay János felszólalására indult meg, a ki a pécsváradi járásból Berkesd, Ellend, Perekod és Szilágy községeknek folyó évi számvizsgáló átvizsgáló költségvetésénél szólalt fel, kifogásolva, hogy Berkesdnél 43 forint van felvéve az anyakönyvvezetői helyiség fűtésére, holott ez a helyiség a jegyzői irodával egy és ugyanaz.

Tormay Károly alispán kijelenti, hogy a közigazgatási bizottság éppen nemrég állapította meg, hogy községenként az anyakönyvi kerületekben mi esik a dologi kiadásokra s ez összeg 45 forintot tesz ki az egész berkesdi kerületre. Ezt kell majd a költségvetésbe beilleszteni.

Hinka László Simonffay felszólalását partolja. Dologi kiadás itt tényleg nincs. Duplán megfizettetni a községeket nem lehet.

Benkő Gyula, Stajevits János, Krasznay Mihály, Német Lipót és Gyenes Klétus szólalt még a tárgyhöz s végre is a közigazgatási bizottság által megállapított összeget a költségvetésbe egyenlő arányban felvenni határozta a közgyűlés.

Egy csomó községi pénztári számadás jóváhagyása után

a választási fuvardíjak

tárgyalása következett. A belügyminiszter ismeretes leiratának felolvasása után általánosságban egész sereg hozzászólás hangzott el, melyek azonban érdemben mind hiába történtek.

A fuvardíjaknak községenként való megállapításánál első helyen a szalántai kerület községei kerületek megállapítás alá, melyekre nézve a fuvardíj 4—11 korona között változik.

Simonffay János szólalt itt fel s általában 2 koronával úgy ezen, mint a többi kerület díjait leszállíttatni javasolta.

Stajevits János ellenezte ezt, mire közte és Simonffay között egy kis személyes vita indult meg. A mi azonban a szalántai kerület fuvardíjára nem volt semmi befolyással.

S ezután sorban felolvastattott a többi kerület fuvardíja is mely

a dárdai kerületben 4—9 korona,

a mohácsiban 5—10 korona,

a siklósiban 5—12 korona,

a sásdiban 4—10 korona,

a pécsváradiiban 5—8 korona és

a szentlőrinciben 4—12 korona között váltakozik községenként.

Német Lipót azt indítványozta, hogy a 24 órán túl terjedő időre 2 koronával fel-emeltessenek a fuvardíjak.

Stajevits János ehelyett azt óhajtja, hogy ha a fuvaros éjszakára kénytelen ott maradni a székhelyen, akkor legyen neki fizethető ez a többlet.

Azonban a közgyűlés nem valami jó szívvvel hallgatta az alkotmányos költségek tárgyalását s a javaslatot Benkő Gyula felszólalására teljes egészében, változtatlanul elfogadta.

Az Erzsébet-királyné szoborra megszavazott 2000 korona kiutalványozását elrendelte a közgyűlés.

Fehér Mihály megyei díjnoknak fizetése 450 forintra felemeltetett.

Nagyobb vita

indult meg a nyugdíjválasztmány előterjesztésére, mely szerint a tisztviselők fizetésemelésük után 30 %-ot a folyó évben a nyugdíjalapra tartoznak befizetni.

Benkő Gyula a javaslat ellen szólalt fel, azzal érvelvén, hogy a nyugdíjszabályzatnak a javaslat által hivatkozott pontja »fizetésemelkoddéssel egybekötött előléptetésről« szól s ez itt fenn nem forog. Itt legfeljebb a rendes belépési díjat, összesen 14 százalékot kell megfizetniük a tisztviselőknek felémelt fizetésük után.

Hinka László a nyugdíjválasztmány javaslatára mellett tartott argumentumokban bővelkedő beszédet.

Visy Lajos ha tisztán a szabályrendelet szövegét tekinti, Benkő javaslatát kell pártolnia. Azonban itt éppen nincs szó előléptetésről, csak fizetésemelésről. S mivel a belépési díjat már egyszer a tisztviselők ugyanis megfizették, szűkkeblűség lenne még egyszer beszélni tőlük. Szerinte sem 30 százalék, sem 14 százalék hozzájárulásra nem kötelezhetők.

Éppen negyedeg volt, mikor az alispán szavazásra bocsájtotta a javaslatot és az ellenindítványokat. És az állandó választmány javaslatára nyolcan, Benkő indítványára tizen szavaztak, — a tisztviselők nem szavazván — s így tizennégy százalékot fognak csak beszélni a nyugdíjalapra a felémelt tisztviselői fizetések után és nem harmincat.

Kölköd községnek nagyközséggé átalakulása pártolólággal terjesztetik fel a belügyminiszterhez. A megyei gazdasági egyesület tenyész-állatvására anyagi és erkölcsi támogatásban részesítettet határozatott. Csuzs és Sepse külön nagy községekkel átalakulását szintén partolja a közgyűlés. A sásdi járásbírósi fogház építése cájából megyei telek átengedését elvben elfogadta a közgyűlés s a tárgyalással az alispánt bizta meg.

Siskovich Tamás végrendeleti hagyományának 2000 forinttal való kielégítését a közgyűlés — Hinka László hozzászólása után — tudomásul vette.

A katonai iskolákban megüresedett 1—1 helyre május 20-ig az előterjesztéssel az alispán elnöklete alatt egy járásonként egybeállított bizottság biztatott meg.

Novotny Ferenc pécsi járási állatorvos oklevele kihirdetett.

Blau Adolf dr., pécsi járási körorvos fizetésének 600 koronára felemelése jóváhagyatott.

Jordán Vincének a himesházi kerületben törvényhatósági bizottsági taggá történt választása tudomásul vétetett.

Öt törvényhatóság átirata — a legtöbb már idejét mulván — egyszerűen tudomásul vétetett.

Nincs pénz: ez a siralmas refrén járta a kérvényeknél s csak a Ferenc József Tanítók Házára szavaztak meg kétszáz koronát.

A napirend ezzel pont egy órákor letárgyalatván, az alispán boldog húsvéti ünnepeket kívánva zárta be a közgyűlést.

A „Pécsi Kath. Kör“ felolvasó-estélya.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. április 9.

Virágvasárnap este 8 órákor tartotta a Pécsi Kath. Kör XXXIX. felolvasó-estélyét, melynek műsora igazán a nap jelentőségéhez ragaszkodott. Két számból állott a program, de érdekességével s aktualitásával lebilincselte mindvégig a hallgató közönség osztatlan figyelmét, kik a Blaha-est s a csunya idő ellenére is nagyon szép számmal jelentek meg a böjti felolvasáson. Elérkezett a nagyhét, a kereszténység gyász hete. A kath. kör mint ilyen, e vasárnapra csakis ily témákat vehetett föl a tárgysorozat keretében, s az egybegyűlt intelligens publikum már megjelenésével is megmutatta azt, hogy lelke szomjuhozik a vallás tanai után, azokat nemcsak szószékről a templomban, hanem egyebütt is szívesen hallgatja.

Az estély befolyásáról a következőkben számolunk be:

Rézbányay József dr. a magyar szentekről tartott szabad előadást, különös súlyt helyezvén a baranyamegyei szentekre: szt. Mór püspökre s skótországi Margitára, ki Nádasdon született s így a miénknek mondható. A magyar szenteket ismertető, lendületes kidolgozású, magvas tartalmú szabad előadást a közönség zajosan megtapsolta.

Kevés vártatra Bitter Illés főgimnáziumi tanár ült a felolvasó-asztalhoz s Krisztus kinszenvedését ismertette, hogy úgy mondjuk, költői nyelven és evangélisták nyomán. A passiót e szavakkal vezette be Bitter Illés:

»Befejeztük a jubileumi év nagyböjti felolvasó-estélyeit. Néhány órát szenteltünk a minden haladás ősforrásainak, a kereszténységnek, mely kilenc század óta erős bástyája nemzeti életünknek és az egyetlen alap, melyen szilárd államiságunk biztos jövője fölépülhet.

Különös vidékeket jártunk be, a hová a modern ember nem szívesen zárandokol el, pedig nyugtalan szelleme, vergődő szíve itt, egyedül itt található békét és megnyugvást. Lássuk, mint ver gyökeret a tájakon az eszmény, mint virulnak csodás térein a felmagasztosult érzések, melyek az emberi szellemet az erkölcsi átalakulás, a haladás ösvényére vezették; mint hatalmasodott el az emberiség közszellemén az ideál, melynek kultusza ellenállhatatlan erővel ragadja a lelket a tökéletesség felé.

Szokatlan fény ragyogja be e csodás tereket, vakító világosság, mely onnan árad szét a szenvedések Kalvária-hegyén tündöklő keresztről, áttör minden homályost, behatol a szívek legrejtettebb zugába, hogy bevigye oda

a művelődés csiráit: az igaznak és jónak eszményeit. E fény, a keresztből áradó fény termékenyít meg az emberi szellemet, hogy a tudomány igazságainak ragyogása és a szeretet jócselekedeteinek melege terjedjen szét a tiszta léghen. Mert ez minden fejlődésnek, minden haladásnak föltétele: megismerni az igazságot és gyakorolni a szeretetet, egyszerűen: igazságot gyakorolni a szeretetben.

Ezt a tanítást hirdeti a kereszt, a honnan a világossággal együtt árad szét a melegség, a civilizációval a humanizmus.

S a történelem okosít bennünket, hogy ahányszor valamely egészségtelen áramlat kipusztította ezt a szellemet és a sárba rántotta ez örök eszméknek tiszta fényét, az embereket mindig rémület fogta el s az utókor csakhamar sirva állította vissza azt, amit az elődök nevetve romboltak szét. Mert igaza van Baconnak: »Csak a tudakosság vezet el Istentől, az igaz tudomány vissza vezet hozzá.« S a kereszténység jelleméből előtörő isteni fénytől földre sújtva vallja Renán, hogy »Krisztus annyira szögletköve lett az emberiségnek, hogy nevét a világból kiirtani annyi volna, mint alapjaiban megingatni azt, hogy »a nemmes uttörő ezerszer élénkebben, ezerszer jobban szeretve él a szivekben halála óta, mint mikor életben volt.«

Igen, halála óta, melynél fölségebbet még nem látott a világ; halála által, melylyel visszaállította az első ember vétké folytán megbontott erkölcsi összhangot; halála által, melylyel megteremté az örök kiengesztelést az igazságos atya és az elbukott gyermek között. Keresztjéről lecsorgó vére szabadította meg az emberiséget a gyötrő büntudattól, a mely Ádám bukása óta kínzó nehézkes erejével súlyosodott a világra, az ő kiengesztelő haláláldozata vette le az emberiség szívéből azt a büntudatot, melyet a hekatombák, a rakásra gyilkolt ifjak és szüzek vére lecsillapítani nem tudott.

Mélyen érezte is ezt minden század, tiszteletét, imádsát ezért hagyta örökül egyik a másikra.

Sajátságos. A pusztán embert, a leghatalmasabbat is, ki ezreknek parancsolt, a legboldogabbat is, ki szíve tularadó megelégedettségében oly szépnek, oly nagyon szépnek találta az életet, mindenkit megaláz a halál a föld porán alul. Az élet piros színével egyszerre tűnik el az a fény és dicsőség, mely hozzáfűződött az élethez; varázsát elsodorja az enyészet lehellete, mint a hogy a szellő elkapja a ravatalunkra tett jázminkoszorú illatát. A legnagyobb világhódítók, a legkiválóbb bölcsék emlékére is, alighogy letörött büszke fejük koronája, csakhamar fátyolt szó a feladás.

De Krisztus, az ókor bitófáján meghalt Krisztus isteni alakja századról századra fejlődik tovább, drága neve imádságképen él milliók ajakán, emléke 19 század viharai után is szepőtelenül él az emberiség szívében. A Golgotha drámája közel kétezer év múltán is ott áll előttünk a szív minden ünnepi megindulása pillanatában, de különösen e szent időszakban, melyet teljesen az ő emlékezetének szentelt a megváltott emberiség halála.

Bontakozunk ki hát néhány pillanatra a mindennapi küzdelmek tusáiból, hogy lelkünk meghatottságának jámbor érzetével áldozunk egy fölséges halál emlékének. Járjuk meg a keresztutat, hogy szent ihlet gazdagítsa szívünket és életre keljen és erősüljön bennünk a keresztény méltóság önérzete.

Nem fogok fejtegetni, nem bizonyítani, vagy cáfolni, egyszerűen, minden okoskodás nélkül, az evangelisták magasztos nyelvén fogom elmondani a világtörténelem e legnevezetesebb eseményét, ahogy azt szent könyveink megőrizték, ahogy azt e véres áldozattól megdicsőült eleink reánk hagyták.

E szavak elhangzása után a terem luszterei kialudtak s aki kifeszített vásznon megjelent az első szkiptikus kép, az utolsó va-

csora. Midőn a kálvária ama jelenete tűnt fel a vásznon, hol a felfeszített üdvözítő kereszt-fája mellett siránkozva állott az ő édes Anyja, a »Pécsi Műkedvelő Női Énektársaság« s a »Pécsi Dalárda« Rossini »Stabat Mater«-jének részét éneklé el Hoff Rikárd precíz betanításában, mély érzéssel s nagy hatással. A Stabat Matert még néhány vetített kép követte s a felolvasó befejezte a nagy tragédiát, melyet az Isten-ember miéértünk élt és szenvedett végig. Bitter Illést a közönség lelkes ovációban részesítette s ezzel véget ért az utolsó böjti felolvasás.

Egyleti élet.

(Három közgyűlés.)

Pécs, 1900. ápril 9.

A tegnapi vasárnap ismét a közgyűlések napja volt. E napon ugyanis ismét három nevezetes egyesülete városunknak tartotta évi rendes közgyűlését, beszámolván a lefolyt esztendőbeli munkálkodásáról. A pécsi ipartestület betegsegélyző pénztára, a pécsi izraelita hitközség és a baranyavármegyei gazdasági egyesület tartották tegnap évi rendes közgyűléseiket, melyekről tudósításaink a következők:

(Ipartestületi betegsegélyző pénztár.)

A pécsi ipartestület betegsegélyző pénztára tegnap, vasárnap, délelőtt 10 órakor tartotta a városháza közgyűlési termében első évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen Germán Ferenc alelnök elnökölt s úgy a biztosított, mint a munkaadók részéről kiküldött tagok teljes számmal vettek részt az ülésen.

A napirend első tárgya volt az igazgatóság jelentése az 1899 évről, melyet Dobszay István titkár olvasott fel.

Az évi jelentés mindenekelőtt rekrimációkkal kezdődik. Első sorban a kereskedelmi miniszter ama sérelmes rendeletéről szól, melylyel megengedtetik a munkaadóknak, hogy munkásaikat bármely betegsegélyző pénztárnál biztosítsák. Ez ellen újabb felterjesztéssel fog az igazgatóság élni. Azután megemlíti az általános munkásbetegsegélyző pénztárt és a kerületi betegsegélyző pénztárt, melyek folyton agítálnak a testület betegsegélyző pénztára ellen.

Még csak öthónapi tevékenységről számolhat be a jelentés, mert a pénztár 1899. augusztus 1-én nyitott meg. Szervezése és felszerelése teljesen befejeztetett s működését mi sem zavarta meg. Tagjai között az egészségi állapot általában kedvező volt. Összesen 221 fekvő beteg jelentetett be; táppénzben részesült 30; kórházba küldetett 9; orvosi rendelésben részesült 180. A pénztár tagjainak száma az év végén 747 volt.

Ezt a jelentést a közgyűlés minden megjegyzés nélkül, egyhangu helyesléssel tudomásul vevén, következett a múlt évi zárszámadás, mérleg és statisztikai kimutatások betérjesztése. A pénztár bevétele volt a múlt évről 3231 korona 80 fillér; kiadása pedig 3229 korona 79 fillér. A pénztár vagyona 1974 korona 47 fillér; terhe 2454 kor. 95 fillér, mely összegben a tartalék alpra felvett 243 kor. 08 fill. is bennfoglaltatik.

Szabó József kért magyarázatot e pontnál több tekintetben, melyet Dobszay István titkár meg is adott s a választ úgy a felszólaló, mint a közgyűlés tudomásul vette.

A felügyelő bizottság jelentése után következtek a választások.

Szabó József, mint a munkások megbízottja, előterjesztette minden egyes választásnál a munkások és munkaadók között előre közösen megállapított névsorát s a választások ennek alapján egyhangulag is történtek meg.

Az igazgatóságba nyolc rendes tagot választottak. Kettőt a munkaadók közül: Holly Mihály asztalost és Rihmer János könyvkötőt, hatot a munkások közül, ugymint Achantsz Géza szobrászt, Horváth József ácsot, Schnei-

der Manó mészárosot, Szabó József kőművest, Schmidt Gyula asztalost és Wagner Péter szabót. Póttagot ötöt választottak a segédek közül; ezek pedig: Witzl János cipész, Székely István ács, Kovácsévics József borbély, Sterle János lakatos és Tokodi József, szabó.

A felügyelő bizottságba beválasztottak rendes tagokul a munkaadók közül: ifj. Pribauer János, sütő és Romeisz György, bádógos; a segédek közül Arnold János lakatos; Kreneisz Gáspár, kéményseprő; Ébert Bálint, borbély és Horváth József ács. Póttagok lettek Végh József, kőműves és Bradics György, ruhafestő.

Következett hat választott bírósági tag választása. Rendes tagok lettek a munkaadók közül Virág József, kocsigyártó és Mestrits Jenő, lakatos; a munkások közül Bildhauer József kádár, Kaltnecker Károly kéményseprő Leibold József borbély és Kisap János kőműves. Póttagok lettek Keserő Mihály asztalos és Németh Mihály kocsigyártó.

Indítványok nem adatván be, ezzel a napirend letárgyalatott s a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére Rihmer János és Szabó József kérték fel.

A közgyűlés bezárása előtt Szabó József kért szót és lelkes hangú beszédben hívta fel a munkásokat a pénztár érdekeinek védelmére. Ez az egyetlen pénztár, — ugymond — hol a munkások is bennvannak az igazgatóságban s érdekeik és jogaik biztosítva is vannak. Közös összetartással mutassák meg, hogy a pénztár nemhogy csődbe nem kerül, a mint azt az áskálódók szeretnék, hanem virágozni fog és a munkások által legjobban felkarolt pénztár lesz!

Ezután az elnök a közgyűlést háromnegyed tizenegykor bezárta.

(A gazdasági egyesület közgyűlése.)

A »Baranyavármegyei Gazdasági-Egyesület« tegnap délután 3 órakor tartotta évi rendes közgyűlését, melyen Ország Lajos elnöklete alatt Vörös Mihály gazdasági egyesületi titkár, Sey László, Driess Lajos, Hegedüs Imre, Egrý József, Sziebert Nándor, ifj. Driess Lajos, Liebold Béni, Szalay Lajos, Keller István, Komlósy Ferenc gazdasági szaktanár és Német Lipót jelentek meg.

Ország Lajos elnök az ülést megnyitván Vörös Mihály titkár felolvasta az egyesület évi jelentését.

A nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszterium azon üdvös intézkedést tette, hogy a hűséges és egy helyen hosszabb ideig szolgáló gazdasági cselédek jutalmazására 100—100 korona díjakat tűzött ki. Hogy a gazdasági cselédek erkölcsi magaviseletére oly nagy befolyásu, ezen üdvös intézkedést vármegyénkben is igénybe vegyék, a gazdasági egyesületünk gondoskodott arról, hogy a felhívás szellemének megfelelő gazdasági cselédek kellő jutalomban részesüljenek. Miután az egyesület igazgató választmánya elvül kimondotta, hogy első sorban azon gazdasági cselédek jutalmazandók, kiknek foglalkozása terhebb volt, a következőket terjesztette fel jutalmazásra: 1. Horváth József, gyalogbérest Bükksődről. 2. Tóth József, szekeresbérest B.-Sellyéről. 3. Turi András, napszámost, Főherceglakról. 4. Horváth Miska, szekeresbérest Főherceglakról. 5. Schneider János, napszámost Hidasdról. 6. Gyemics Antal, szekeresbérest Duna-Szekcsődről. 7. Radics József, szekeresbérest Sátoristyéről. A fölterjesztettek mindegyike 40—50 évig szolgált egy és ugyanazon uradalomban. A fölterjesztésnek meg lett a kellő eredménye és a nevezettek mindegyike ki lett tüntetve, meg lón jutalmazva. A díjakat a lefolyt télen osztották ki, mely alkalommal az egyesület kiküldötte, az uradalom képviselője és a közigazgatási tisztviselő jelenlétében, az egész uradalmi cselédség szemeláttára adták át a díjat az illetőknek.

Majd a zárszámadások tárgyalására került a sor, melyből kitünőleg az egyesület múlt évi bevétele 1942 frt 96 kr. Kiadása

pedig 1517 frt 70 krt tett ki s így a pénztári maradvány 425 frt 27 kr. A közgyűlés tudomásul vette a pénztárnoki jelentést s egyben Keller István egyesületi pénztárnoknak a felmentvényt megadta. Az egyesületnek a múlt évben 146, évi öt s forintot fizető 398, egy forint évi tagsági díjat fizető tagja volt. A tagok jelenlegi száma az újonnan belépettekkel együtt ötszáznyolcvankettő.

Ezután a jövő évi költségelirányzat benyújtását megelőzőleg megállapította a közgyűlés, hogy az egyesület jelenlegi vagyona az osztrák-magyar banknál elhelyezett különböző értékpapirokban és takarékpénztári betét könyvekben 6193 frt 77 kr.

A költségelirányzat a folyó évre: 3894 korona 24 fill. bevétel ellenében 2312 korona kiadás s így a remélhető maradvány 1582 korona 54 fillér, mely összegből a tenyész állat kiállítás rendezésére 800 korona, a faiskola kezelők jutalmazására 300 korona szükségesnek.

Ezután Vörös Mihály egyesületi titkár bejelentette, hogy az egyesületnek ösztöndíját az igazgató választmány Gálos Aladár gazdasági tanintézet hallgatójának véleményezi kiadati s kéri, hogy a közgyűlés az igazgató választmány előterjesztése értelmében határozzon, minek folytán a közgyűlés a 282 kor. t kivevő ösztöndíját Gálos Aladárnak adta ki. A Baranyavármegyei Gazdasági Egyesületnek — mint az az évi jelentésből kitűnik — a f. évre szóló munkaterve, hogy *f. évi május hó 24-én* Pécsen díjazással egybekötött tenyészállatvásárt rendez, a melyre a szükséges költségeket a földmivelésügyi minisztériumtól kapott 1000 kor., a baranyamegyei mezőgazdasági bizottságtól megszavazott 1400 korona és a Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület nyolcszáz koronás hozzájárulásából óhajtják fedezni.

Végül a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére Egry József és Hegedűs Inre egyesületi tagokat kérte fel az elnök, ki — több tárgy hiányában — négy órákor délután az ülést berekesztette.

(A pécsi izr. hitközség)

Tegnap tartotta rendes évi közgyűlését dr. Nemes Vilmos alelnök vezetése alatt. Ez alkalommal felolvasásra került a hitközség működéséről szóló 1899. évi jelentés, a mely az előjáróság munkásságát a hitélet, a tanügy és jótékonyág terén ismerteti.

A hitélet a templom kibővítését és egy szükségtemplom felállítását teszi szükségessé. Mindkét irányban az előjáróság bizatott meg a közel jövőben megfelelő intézkedéssel. A hitélet egy másik kiváló momentumát képezte: hogy Perls Ármán főrabbi a múlt évben töltötte be itteni működésének 10-ik évét. Ez alkalomból az előjáróság üdvözölte a főrabbit és tiszteleti adományt nyújtott át neki. A hitközségi alkalmazottak a zárszámadás szerint 12.476 frt 87 kr fizetést kaptak.

Az iskolába a múlt évben járt 326 növendék s hitoktatásban részesült 449 növendék, ezek közül tandíjmentes volt 286. A tanintézetek 9929 frt költséggel tartattak fenn.

A jótékonyág terén is kiváló mértékben tett a hitközség feladatának eleget, e célra 9733 frt 62 krt fordított. A hitközség bevételei 33.108 frt előirányzattal szemben 40.937 frtra rugtak, a bevételi kevesebbet mindazonáltal legjobban érezhető volt az egyenes kultuszadóban, a mi a rossz közgazdasági és üzleti viszonyokban leli okát. A hitközség vagyoni viszonyait illetőleg a jelentésből kiemeljük, hogy 201.097 frt 73 kr aktívával szemben 102.760 frt 89 kr passzívát mutat ki, tiszta vagyona tehát 98.236 frt 84 kr. Alapítványai pedig 60.654 frt 56 krtban vannak feltüntetve.

A számvizsgáló bizottság, mely Naschitz Adolf, Neumann Ignác és Neuberger Adolf képviselőkből állott, a hitközségi ügyvezetés minden ágát beható vizsgálat tárgyává tette és a közgyűlésnek jelentette, hogy azt teljesen rendben találta.

Ennek a jelentésnek alapján a közgyűlés

az előjáróságnak a felmentvényt megadta s a buzgó vezetésért az előjáróságnak: jelesen Schapriager Gusztáv és dr. Nemesnek, valamint a pénzügyi előjáróknak, Glass és Trenschiner uraknak köszönetét fejezte ki.

Hirek.

Pécs, 1900. április 9.

Napirend 1900. április 10-én.

Naptár: kedd, ápr. 10. — Róm. kath.: Ezekhiel. — Prot.: Ezekhiel. — Görög-kel.: (március 28.) Hiláron. — Zsidó: Nisan 11. — Nap két 5 óra 24 perckor; nyugszik 6 óra 40 perckor. — Hold két délután 3 óra 40 perckor; nyugszik éjjel 2 órákor.

Időjárás. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe, változó felhőzet, helyenkint csapadék várható.

A közigazgatási bizottság ülése a megyeházán d. e. 9 órákor.

Katonai felülvizsgálat d. e. 8 órákor a megyeházán.

— (Blaha Lujza elutazása.) Baró Splényiné Blaha Lujza, ki utolérhetlen művészetével négy napon át tartotta lázban a pécsi publikumot, ma reggel a nyolc órai gyorsvonattal utazott vissza Budapestre. A távozó művésznőt már a kora reggeli órákban nagyszámú közönség várta a »Hajó« szálloda előtt, hol midőn Blaha Lujza Tiszay Dezső színigazgató és neje, valamint Reeh György városi tanácsos kíséretében kocsira szállt, lelkesen megéljeneztek s aztán búcsút intve, fájó szívvel tekintettek a tovarobogó kocsi után . . .

— (A húsvéti szünidő.) Benné vagyunk már a nagyhétben s az iskolákban s tanintézetekben kezdetüket vették már a húsvéti szünidők. A mai délelőtt folyamán már számos idegen ezredbeli önkéntes, hadapród iskolai és bányászakadémiai növendék egyenruhájára tarkította a korzót, fényes jelűl annak, hogy közeledik a húsvét s megkezdődtek már a szünidei szép napok.

— (Április tizenegyedik az izr. iskolában.) A törvényesen elrendelt nemzeti ünnepélyt a pécsi izr. fiu és leány iskolában szerdán, április hó 11-én d. e. 9 órákor tartják meg az iskola disztermében: Az ünnepély sorrendje: 1. Ének. 2. Alkalmi beszéd, mondja az igazgató. 3. Szaválás. Az alsó osztályu tanulók közül 1—1, a felső osztályu tanulók közül 2—2 szaval. 4. Ének.

— (Gimnazistáink Olaszországban.) Gyikos és Zalai tanárok vezetése alatt tudvalevőleg 12 ifju rándult le Itáliába. Utjokról tudósítók Nápolyból a következőket írja: Dombóvárig csak megvultunk kényelmesen, de onnan kezdve kissé összeszorultunk, mert Pest felől több intézet jött ugyanazon a vonaton. A Karszt tele van hóval, akár csak decemberben volna az ember. A hangulat egész uton pompás volt, tanulóink a legjobb kedvben nézegették az ismeretlen vidékeket. Zágrábban és Fiumében Eizer kereskedő ügynökei a legnagyobb előzékenységgel álltak szolgálatunkra. Hajóra szállva, szerencsésen átesztünk egy-két kivétellel a tengeri betegségen, a mi csak növelte jókedvünket. Anconába érven, kitűnő reggeli és üdítő álmom után a tengeri ut legkisebb fáradságát sem éreztük s minden látnivalót megnéztünk. Trajan diadaloszlopát, Cavour emlékoszlopát, XII. Kelemen pápa márványszobrát, nevesebb utcákat középületeket. A tanulókat míg a hotel izléses berendezése, kandallói; a házak építési módja, a sok márvány, faragóműhelyek, népviselet, stb. is mind érdeklik. Szép lenne ez mind, csak az időjárás volna kedvezőbb. Azt gondoltuk, Nápolyban szebb lesz, de bizony eddig itt is egyre ázunk.

— (Bankett a törvényszéki elnök tiszteletére.) Szombaton este fényes bankett volt a nemzeti kaszinó disztermében a pécsi kir. törvényszék újonnan kinevezett elnöke, Hardy Sándor tiszteletére, a melyen résztvettek nemcsak a kir. törvényszék s a területén levő kir. járásbírók tagjai, de a város és megye ügyvédi kara csaknem teljes számban, a kir. közjegyzők, képviselve láttuk a kir. táblát, a vármegye és a város tisztikarát és kereskedelmi köreit is. A százhusz főre menő ünnepelő közönség hatalmas eljenzéssel fogadta érkezésekor az ünnepelt tszéki elnököt, ki az asztalfőnél Tormay Károly alispán és Nendtvich Andor helyettes polgármester között foglalt helyet. A harmadik fogásnál Bogyay Pongrác legidősebb törvényszéki bíró s volt elnökhelyettes köszöntötte föl az új törvényszéki elnököt, mint akinek kinevezésével az igazi érdem nyerte el jutalmát s a kit a vezetése alatt álló bíróságok tagjai mint régi jó ismerőst, szeretettel ünnepelnek. — A kir. járásbírók nevében ezután Visy Pál siklósi járásbíró üdvözölte az új vezetőt, kinek működése elé az igazságszolgáltatás javára bizalommal tekintenek. Hardy Sándor törvényszéki elnök meghatott szavakkal mondott köszönetet a szeretet és bizalom megnyilvánulásáért s kéri bírótársai hathatós támogatását nehéz feladata teljesítéséhez, mert csak vállvetett munkássággal fogják elérhetni magasztos céljukat, az igazságnak minél tökéletesebb kiszolgáltatását.

Erreth János, az ügyvédi kamara elnöke az ügyvédi kar nevében köszöntötte fel ezután az új törvényszéki elnököt, mint a kinek személye biztosítékot nyújt arra, hogy az igazságszolgáltatás két nagy tényezője: a bírói és az ügyvédi kar egymás iránti tisztelettől áthatva harmonikus együttműködéssel fogják a közjót, az igazságkereső közönség érdekeit szolgálhatni. Majd Tormay Károly alispán a vármegye, Nendtvich Andor hely. polgármester pedig a város közönsége nevében üdvözölte Hardyt. Felköszöntött mondottak még az ünnepeltre Littke József keresk. és iparkamarai elnök, Baranyai Béla kir. közjegyző, Rákosi Imre kir. alügyész, Havas Jenő kaposvári kir. tszéki bíró, Molnár Jákó betétszerkesztő albiró, Németh Gyula ügyvéd és a sajtó nevében Pleininger Ferenc, lapunk szerkesztője üdvözölte az ünnepeltet. Szuly János ügyvéd a pécsi kir. törvényszék legrégibb bíráját s a királyi törvényszék helyettes vezetőjét, Bogyay Pongrácot köszöntötte föl a jelenlevők zajos ovációja mellett, míg Székács Pál dárdai kir. albiró a bankett rendezőire emelte poharát. A társaság ezután Rác Gusztáv bandájának tüzes és andalító nótái mellett még sokáig maradt együtt a legvidámabb hangulatban, melyhez az alaphangot az az őszinte tisztelet és szeretet adta meg, a mely az ünnepelt tszéki elnök személyéhez fűzi mindazokat, a kik vele valaha is érintkeztek.

— (Elhalasztott közgyűlés.) Tegnap délután felhárom órára volt kitűzve a pécsi cipész- és csizmadia-betegségélyző pénztár évi rendes közgyűlése a városháza közgyűlési termébe. Azonban a tagok még háromnegyed négyre is alig jelentek meg negyvenen s így a közgyűlés határozatképtelenség miatt nem volt megtartható. Reisch János elnök tehát a közgyűlést elnapolta s új határidőül április 22 dikének (vasárnap) félhárom óráját tűzte ki, a mikor is a közgyűlés, mivel ez lesz a harmadizbeni határnap, minden körülmény közt meg fog tartatni.

— (Katonai hír.) Nagy- és kiskálnai Kálnay Lajos őrnagy a kassai 9-ik honvédgyalogezredtől a pécsi 19-ik honvédgyalogezredhez áthelyeztetett.

— (Vasutasok öröme.) A magy. kir. államvasuti hivatalnokok körében, a folyó évi ápril hó 1-jével történt előléptetéseket, illetve rangfokozat változással történt kineve-

zesteket tegnap publikáltak. A bennünket érdeklő előléptetések a következők:

Előlépett *Leitner* Izor zágrábi másodosztályú üzletvezető, elsőosztályú üzletvezetővé.

Előlépett a III-ik rangfokozat 2-ik osztályából ugyanazon rangfokozat első osztályába *Pellet* Ignác, Kaposvárrott;

a IV-ik rangfokozat 3-ik osztályából ugyanazon rangfokozat 2-ik osztályába előlépett *Littke* Jenő Lőrinc;

az V-ik rangfokozat első osztályából a IV-ik rangfokozat 3-ik osztályába kineveztetett *Adler* Samu, mérnök;

Végül a VI-ik rangfokozat 2-ik osztályából, ugyanazon rangfokozat első osztályába *Springfeld* Gyula és *Glaser* Ottó.

— **(A honvédség köréből.)** Nagyszigeti *Szily* Pongrác, 8-ik honvédszázadbeli tartalékos hadnagy, szolgálati kötelezettség teljesítése után, szolgálaton kívüli viszonyba helyeztetett.

— **(Jelentés a vizről.)** A főmérnöki hivatal a Tettye forrás vizállásáról ma a következőket jelenti: A vizek tele vannak; a tetteyi forrás vízszolgáltató képessége f. hó 8-án reggel 9030 köbméter.

— **(Barkaszentelés alatt.)** Tegnap délelőtt a székesegyházban a barkaszentelés alatt a püspök egyik huszára rosszul lett és pedig annyira, hogy a másik huszárnak s egy harangozónak kellett kivezetni a sekrestyébe, a hol ájultságából magához tért.

— **(Hosszu ember-élet.)** Ritka szép életkort élt Nagy Mihály, ózdi pásztor ember, aki a minap halt meg 90 éves korában. Az öreget egyéb rokonain kívül egy 65 éves fia gyászolja.

— **(Realistáink római utja.)** Főrealistáink Rómába utazó ifjusága — mint jeleztük is — szombaton indult érdekes tanulmányutjára. Fiuméba huszonkét órai utazás után két órai késéssel tegnap reggel érkeztek s ott töltötték az egész vasárnapot, megnézvén a magyar tengerpart büszkeségének minden nevezetesebb intézményét. Az idő kedvező volt rájuk s ma reggel hagyták el Fiumét, hogy hajóra ülve olasz földre igyekezzenek, a mit Ancona várossal érnek el. Ma reggel Fiuméből elutazásuk előtt, 7 órakor *Gallovich* János, a diákok egyik vezetőtanára a következő táviratot küldte *Dischka* Győző főrealistáink igazgatóhoz: »Fiume apr. 9. 7 óra 10 p. Idő igen jó; most szállunk az Anconába induló gőzhajóra. *Gallovich*.«

— **(Áthelyezés a hadapródiskolához.)** *Ambrus* János, m. kir. nyugállományú elsőosztályú százados, mint gazdaszatkezelő tiszt, a pécsi honvédhadapródiskola állományába helyeztetett át.

— **(A macess-gyárban.)** Tegnap virágvasárnap ugy déltájban a macessgyárban egy lánynak eltört a vállcsontja. Egy süttölegény ugyanis odaszólt *Albrecht* Genovévának, hogy hozzon neki vizet. A lány azonban nem hozott, de szerencsétlenségére, mert az a süttölegény ugy meglökte, hogy a lány elesett s eltörte a vállcsontját. A szerencsétlenül járt leányt rögtön beszállították a városi kórházba.

— **(Hírek a jogakadémiáról.)** *Hegedüs* Alfréd és *Szakáll* Ferenc végzett joghallgatók szombaton délután a helybeli jogakadémián az államtudományi államvizsgát sikeresen letették.

— **(A színészek Brassóba.)** Ma délelőtt feltizenkét órai személyvonattal távoztak városunkból a színészek, kik hat hónap alatt megnyerték a közönség rokonszenvét. A távozókat a jóbarátok egész serege kísérte le az állomásra, újra és újra elbucszván a viszontlátás reményében mindegyiktől. Még egy utolsó Isten hozzád s a vonattal elrepültek a hosszú utra, le Brassóba, hol még a magyar

színészet igazán nemzeti missiót teljesít a románok, a szászok között. Magyarország még Brassó, de sajnos, a magyar ember benne a legritkább s mégis — mint mondják — igen sokan akadnak Brassóban, kik tán egy hangot sem értenek, annál kevésbé beszélnek magyarul, mégis a szintársulat kedvéért elmennek a színházba, a hol a magyarosságból mindenesetre ragad rájuk valami. Elmentek ők, hosszú hat hónapra távol lesznek tőlünk, kiket őszintén rosszul esik nélkülözniük. Kívánjunk nekik hervadhatlan babérokat s hozzá Isten őket újból, hova-hamar vissza.

— **(Simándy József ünnepeltetése.)** Tiszay Dezső színigazgató szintársulatának derék karmesterét, *Simándy* Józsefet szombaton este bucsuztatták pécsi számos jóbarátai. A távozó, de jövőre körünkbe visszatérő karmester tisztelői a »Vigadóban« rendeztek társas összejövetelt, melyen egy remek ezüst dohányszelencét nyújtottak át *Simándy*-nak. Az emléktárgyat *Back* Imre, a helybeli fiatalság egyik agilis tagja lendületes szavak kíséretében adta át, melyekre a karmester néhány rövid szóval köszönte meg a baráti szeretet eme megnyilatkozását. A dohányszelence valóban pompás kivitelű; vésése: »*Simándy* Józsefnek, pécsi jóbarátai 1900. április 7-én«. A kedélyes baráti összejövetel a legjobb hangulatban a késő éjjeli órákig együtt maradt.

— **(Beosztás a közös hadsereghez.)** Garanasztói *Rihmer* István és *Bertalan* Pál, 8-ik honvédszázadbeli főhadnagyok, szolgálati alkalmazásba a közös hadseregbe osztattak be.

— **(Egy 48-as pártelnök tragikus halála.)** *Eisenbart* Gyula nagykereskedő és földbirtokos, a tolnai függetlenségi és 48-as párt elnöke elhunyt életének 55-ik évében. A boldogult a függetlenségi eszméknek mindenkor rendíthetetlen híve volt. E hó 3-án halt meg hirtelen és váratlanul. Este még társaságban vacsorázott s e közben egyszerre rosszul lett és hirtelen meghalt. Agyszélhűdés érte. Temetése nagy részvét mellett ment végbe s a városi képviselőtestület és a tűzoltóság fáklyákkal kísérte ki utolsó útjára.

— **(Öngyilkosjelölt munkás.)** *Koleszár* Péter vasuti műhelymunkás ma délen a *Haberényi*-féle gyártelepen levő lakásán felakasztotta magát. A vele vadházasságban élő *Vida* Karolin azonban még idejekorán észrevette a bajt s hirtelen kirántva a szöveget a falból, megmentette *Koleszár* Péter életét, kit most a városi kórházban ápolnak.

— **(Himen táblája.)** A pécsi állami anyakönyvvezetői hivatalnak házasulandók kihirdetési tábláján e héten a következő új jegyespárok nevei olvashatók:

Sohr Gyula, rk., Kaposvár — *Acsay* Gabriella Mária Terézia, rk., Pécs;

Kraicsek János, rk., Pécs — *Vogel* Anna férjezve volt *Wagner* Alajosné, ág. ev., Pécs;

Miskrics Imre József, rk., Pécs — özv. *Georgovics* Györgyné szül. *Ludvigh* Agnes, rk., Budapest;

Homolka Ferenc, rk., Pécs — *Kerönczy* Ilona, rk., Pécs;

Kocsis István, rk., Pécs — *Vogl* Anna Mária, rk., Pécs;

Kónyi Károly, rk., Pécs — *Lowrics* Teréz, rk., Pécs;

Granfola Ede, rk., Pécs — *Szajkó* Anna rk., Pécs;

Kohn Dávid, izr., Pécs — *Fellner* Ilona, izr., Pécs.

— **(Megszöktetett operette énekesnő.)** Mult év decemberében Pízenből

Teplitz Mari énekesnő, ki *Stoll* Mici színházi név alatt volt ismeretes, eltűnt. Később kitűdött, hogy egy kollegájával ugrott el, mert attól félt, hogy szülei nem helyeslik választását. Az egeri kerületi törvényszék a szöktető ellen most körözvényt tett közzé, melyben a *Don* *Juana* a következőleg írja le: Neve *Hans Böckl*, színész és szalon humorista, színészneve *Arwen*, körülbelül 25 éves, magas, karcsu, haja sötétbarna, két feltűnő hajincs van a homlokára lésülve, bajusza szőke, arca sápadt, szeme szürkekék, járása előre hajló, lomha, kiejtése észak-német. A megszöktetett színész nő személyleírása pedig a következő: 22 éves, kicsi, kis arccal, fekete hajjal, keleti arckifejezéssel. Mindketten egy aussigi variété-színház társulathoz voltak szerződve.

— **(Edhoffer K.)** butor-asztalos *Nagy-Flórián*-u. 5. sz. Elvállal festett és fényezett fenyőfa butormunkákat a legújabb minták után a legszebb kivitelben, ugy szintén minden szakmába vágó javításokat és átalakításokat. Ugyanott kapható mindennemű butor-tisztításhoz alkalmas butor-olaj, egy kis üveg 10 kr., nagy üveg 20 kr. ugyanaz elad egy 5 szobából és az összes mellékhelyiségekből álló, kerttel és udvarral bíró házat szabad kézből.

Művészet, irodalom.

Blaha Lujza.

Harmadik est és a bucsu.

Szombaton este, ami lázban forró közönségünk, mely ez estén, mint eddig is, az utolsó helyig betöltötte a színház nézőterét, abban a szerepben látta *Blaha Lujzát*, melyben dicsteljes színpadi működésének tartalma alatt a legtöbb sikereket aratta: a *Felhő Klári*-ban, mely a nagy művésznek legjobb szerepei közé tartozott.

Igen *Tartozott*, mert hiszen a nemzet csalogányának, a magyar színházi közönség bálványozott kedvencének nincsen ma már „legjobb szerepe“, hiszen mindenben nagy ő, alakításainak mindegyike művészen mesteri s ha most »*Felhő Klári*« kerül szóba, arról legfeljebb csak mint a művésznek kedvenc szerepéről beszélhetünk.

S hogy mennyire kedveli ezt a szerepet, mennyire összeforrt egyénisége a *Felhő Klári* színpadi alakjával, azt bebizonyította a nemzet csalogánya szombaton este.

A darabnak ritka szép, zamatos magyar nyelvezetének minden szava teljes érvényre jut *Blaha Lujza* *Felhő Klári*-jában, azok a régi bús, szívet remegtető népdalok, melyekről a zenei szüzi tisztaság szinte glóriafényként tündökölt, mint a magyar dalköltészet remekei hangzottak *Blaha Lujza* ajkairól, ki csengő, minden regiszterben pompásan moduláló hangjával oly fenomenális előadó képességgel és koloraturával énekelte a magyar dalokat, hogy bátran elmondhatjuk, miszerint *Blaha Lujza* ajkairól a legegyszerűbb magyar dal is művészi zenealkotásként hangzik.

Kell-e még szólnunk *Blaha Lujza* játékáról? Nem. Hiszen rég átment a köztudatba, példabeszéddé vált már a nagy művésznek óriási tudása a játék terén is, mely őt a mult és jelen színésznői között is a mesteri polcra emelte.

Hiszen minden vidéki primadonna, a jók közül a legjobbak is csak akkor játszanak meg egy-egy népszínmű, vagy operette szerepet, ha módjukban van azt először *Blaha Lujzától* látni, kinek minden mozdulatát tesztül figyelemmel kísérik s boldogok, ha hosszas tanulmányozás után sikerül nekik halvány árnyalatát is bemutatni annak, a mit a nemzet csalogányától sikerült ellesniök.

S most ismét áttérhetünk a publikumra, mely teljes tudatában volt annak, hogy ritka és talán kitűnő, mikor felújuló művelőzet részese, midőn *Blaha Lujzát* láthatja színpadunkon. Szombaton este kivételesen hét órakor kez-

dődött az előadás, de már kevéssel félhét előtt telve volt a nézőtér, melyen — mint mondani szokás — egy gombostűt sem lehetett volna eldobni anélkül, hogy emberre ne essék s ismét mindkét színészpáholly is megtelt. S mint az előző napokon, vége hossza nem volt a lelkes, minduntalan kitörő tapsoknak s ovációknak, melyek gyakori megismétlődésükkel szinte kifárasztották a művésznőt.

Előadás után — dacára a szakadó esőnek — óriási tömeg várta Blaha Lujzát a kijáratnál, hol lelkes, szünni nem akaró éljenzéssel fogadták a nemzet csalogányát, kit — mint az előző napokon — a szállodáig kísérték.

(A búcsú.)

... Lassan észrevétlenül érkezett a búcsú ideje, a publikum, mely telve volt gyönyörűséggel, melyet szinte mámorba ringatott a lelkesedés, a műélvezet gyönyöre, csak nézett folyton a színpadra, tapsolt, ujjazott, eljenezett örömeiben s tán el is feledte egy-egy pillanatra, hogy midőn utoljára gördül le a vasfüggöny, elszáll körülökből a nemzet csalogánya, itt hagynak bennünket színészeink is s új viradtra mára csukva állanak Thália csarnokának ajtai. A tegnapi estén is óriási közönség töltötte be az utolsó helyig a nézőteret, mely valóban remek ünnepélyes látványt nyújtott.

A hölgyek — mintha érezték volna a búcsu ünnepies voltát — estély ruhákban jelentek meg, a férfiak legnagyobb része feketében.

Leirhatlan az az óriási tapsvihár, lelkes éljenzés, mely tegnap este Blaha Lujzát színreléptekor fogadta; miközben a város közönségének remek babékoszorúját nyújtották fel a művésznőnek. Benne volt abban az ovációban a művésztől elragadott közönség entuziazmusa, a nyújtott műélvezetért való mély hála s a búcsú üdvözlés fájdalmas szívszorogató érzése, szóval benne volt ama mély hódolatnak minden nőanceja, melylyel a mi közönségünk a nemzet büszkeségének méltán adózott.

S ez a frenetikus tapsvihár jelenetről jelenetre fokozódott s midőn Blaha Lujza az utolsó felvonásbeli dalát (»Uccu bizony megérett a meggy...«) az ő csengő, dallamos hangján elénekelté, a lelkesedés oly fokra hágott, hogy a publikum szinte áttörve a konvencionális ovációk sorompóit, tombolva ötször ismételtette a dalt.

Tiszay Dezső szinigazgató is tegnap este búcsuzott el Dachslmayer Nep. János szerepében attól a publikumtól, mely őt oly gyorsan kedvelte meg és mely örömmel gondolt már most a viszontlátásra.

Hadrík Anna, Sebestyén Géza, Nádassy József, Németh János, Delli Lajos, Nagy Vilma, Lévy Sárika, Báthossi Endre, Baróthi Irma is tegnap vettek búcsút a közönségtől, mely ma, midőn e sorok napvilágot látnak, valami kimondhatlan fájdalmas érzéssel, egy megsokkolt kedves szórakozástól megfosztva tekint majd a pécsi Nemzeti Színház zárt kapúira.

Méltóbban egyetlen szinigazgató sem búcsuzott el közönségétől az idén, mint Tiszay Dezső pécsi szinigazgató, ki kétszeresen fájdalmassá, de kétszeresen ünnepélyessé is tette a búcsú pillanatát azzal, hogy báró Splényiné Blaha Lujza vendégszerepeltetésével fejezte be az idényt. (Dr. Faust.)

○ Vasárnap délután az operette-személyzet búcsuzott a „Cigány báró“-ban, Saffi szerepében Lévy Margit vendéggel. A vendéget, aki nálunk először és utoljára lépett föl, a közönség nagyon rokonszenvesen fogadta és nem minden érdem híján. Mert Lévy Margitka, dacára kicsi organumának, végtelen kedves, közvetlen, lelkes kis teremtés, a kinek nemcsak eleven és rutinrozott, sőt poetikus játéka, de határozottan csinos kis hangja is van. Sok finomsággal és érzéssel csicseregte el énekszámait és játszani sem felejtett el éneklés közben. Hangján megőrzett ugyan, hogy nem énekel naponta, mert kedves kis hanganyaga van, mely a sok pihentetés folytán

nem fejlődhetett ki eléggé, voltak azonban részletei, mikor a legmagasabb regiszterekben a legerősebb kart is tisztán tölcsátogta; játéka azonban olyan volt, mintha csak épp tegnap hagyta volna el a színpadot. Szóval Lévy Margitka Saffja kedves, poetikus és behizelgő alakítás volt, mely a közönséget gyakran megismétlődő tapsokra és ujjakra késyszerítette. Kozma gyönyörűen énekelte és játszotta Barinkayt. Pompás volt a gyengélkedő Mezey is, mint Gábor diák. Zsupánt Németh alakította sok jókedvvel. Az előadás, melyet telt ház nézett végig, a jobbak közül való volt.

(—y.)

○ Könyves Jenő búcsuja. Könyves Jenő, a Tiszay Dezső szinigazgató szintársulatának bonvivantja, ki a jövő idényre Krecsányi szinigazgató társulatához szerződött, szombaton este a »Felhő Klári« Aba András szerepében búcsuzott a pécsiektől. Ez alkalommal pécsi barátai egy remek kivitelű aranyórát láncsal s tiz darab huszkoronás aranyat nyújtottak át Könyves Jenőnek az öltözőben.

Törvénykezés.

§ A torjáncai gyilkosság. A múlt év augusztus hó 16 án Moslovác Mariánt Torjánčan, mikor az éjjeli zörgetésre kijött házából, agyonlőtték. Maticsavác Jócót és Antalovics Istvánt helyezték e gyilkosság miatt vád alá s a pécsi kir. törvényszék, minhog kettőjük közül egyik sem vallotta meg, hogy ki a gyilkos, de bizonyos, hogy közülök lőtt az egyik, mindkettőt tizenegy évi tegyházra ítélte. Az elítéltek sokallották a büntetést s ezért felebezést jelentettek be, mely azonban rájuk nézve rosszul sült el, a mennyiben a királyi tábla a törvényszék ítéletét megváltoztatta annyiban, hogy büntetésüket tizenegy évről 13 évre emelte fel, a mely ítéletet ismét megfelebbezték a vádlottak.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetel

1900. április 9. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = mm. 75.3 (sülyedő.)

Hőmérsék = 7.2 °C.

» maximuma: 13.2 °C

» minimumam 7.8 °C.

Párányomás: 6.7 mm.

Relativ nedvesség: 89

Felhőzet: 5° Cir. Cum. Sw.

Szélirány s erő: N. E. 3. —

Csapadék 24 órai: — 6. mm.

változó.

Dr. Csizser.

VASUTI MENETREND.

Érvényes október 1-től.

PÉCSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Budapestre	8:22	11:41	3:06	11:10
B.-Szt.-Lőrincz	8:48	12:13	3:36	11:41
(B.-Szt.Lőrinczről				
B.-Sellyére v. v. 4:55, tv. sz. sz. 9:17, v. v. 3:46)				
Uj-Dombóvár érk.	9:57	1:34	5:01	1:34
Kaposvár felé ind.				
gy. v. 10:08, sz. v. 1:55, gy. v. 6:31, sz. v. 2:15)				
(Báttaszék felé sz. v. 3:10 tv. sz. sz. 2:30)				
Uj-Dombóvárról ind. 10:04	2:32	5:21	2:56	
Budapestre k. p. u. é.	1:25	8:00	8:35	8:20

	V. v.	Sz. v.
Barcs-N.-Kanizsa-Bécs felé	8:28	6:32
B.-Szt.-Lőrincz	9:06	7:11
Barcs	10:54	9:00
N.-Kanizsa	1:29	11:41
Bécs	9:35	8:53

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Eszék felé	5:35	12:14	4:26	8:35
Üszögh	5:50	12:25	4:40	8:40
Villány érk.	6:39	1:13	5:27	9:38

	sz. v.	7:00	sz. v.	1:55	sz. v.	10:05
Mohács felé						
Mohács érk.	7:44		2:39			10:49

	sz. v.	6:49	1:18	5:32	9:43.
Villány ind.					
Eszék	8:08	2:27	6:47	11:01	

Hajó közlekedés Budapest-Zimonyi vonal, lefelé minden szerdán és vasárnap indul reggel 5:00 fölfelé minden szombat és szerda d. e. 10:00

Budapest-Mohácsi vonal: naponként Mohácsról indul d. e. 10 órakor. Budapestre érkezik éjjel 12:35

PÉCSRE ÉRKEZIK:

	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
Budapestről ind.	9:30	8:30	7:15	8:00	3:00
Uj-Dombóvárra é.	2:45	1:54	10:03	1:30	6:21

	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.
Kaposvárról ind.	1:21	4:11	8:52	1:00	4:44
Uj-Dombóvárra érk.	2:26	4:46	9:52	2:06	5:14
Báttaszékről ind. tv. sz. sz. 9:52			sz. v.	9:53	
Dombóvárra érkezik	1:40			12:55	

	tv. sz. sz.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.
Uj-Dombóvár ind.	5:30	3:10	10:15	2:17	6:36
B.-Szt.-Lőrincz	7:31	4:41	11:33	3:39	7:39
Pécsre érk.	8:21	5:17	12:04	4:11	8:01

	Sz. v.	Sz. v.
Bécsből indul	6:50	7:40
N.-Kanizsára érk.	1:35	3:42
Barcsra érk.	4:44	7:18
Pécsre	7:51	9:42

	V. v.	V. v.	Tv. sz. sz.
B.-Sellyéről indul	7:24	6:05	10:13
B.-Szt.-Lőrinczre érk.	8:27	7:01	11:25
Pécsre érk.	9:42	7:51	—

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Eszékről indul	5:33	8:48	12:25	8:00
Villányra érk.	6:48	10:05	1:41	9:30
Mohácsról indul	5:50	12:20	8:35	
Villányra érkezik	6:35	1:05	9:20	
Villányból ind.	6:55	10:13	1:48	9:40
Pécsre érk.	8:02	11:23	2:53	10:49

Hajó érk. Budapest-Mohács-Belgrádi vonal fölfölről 9:50,**) alulról d. u. 1:00.***)

Budapest-Mohácsi vonal: Budapestről indul naponként délben 12:00. Mohácsra érkezik este 9:50

***) minden kedden és szombaton.

***) minden szombaton és szerdán.

— Az előfizetési díjakkal hátralékban levő t. előfizetőinket hátralékaik mielőbbi szives beküldésére kéri a kiadóhivatal.

TÁVIRATOK.

— Királyunk berlini utja.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák, hogy a nap szenzációját a külügyminiszterium által hivatalos formában közzétett az a hír képezi, mely szerint a király május első napjaiban fényes kísérettel Berlinbe utazik. Ő felsége több napot fog Berlinben tölteni és résztvesz május 6-án azon az ünnepségen, a melyet a német trónörökös nagykorúsítása alkalmával fognak rendezni.

Királyunk e tényének nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak, a mennyiben

ugy fogják fel, hogy ezzel a monarchia és Németország között fennálló szövetség a jövő nemzedék számára is megkötetik.

— **A transzváli háború.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Brüsszeli jelentés szerint a boerok Reddersburgnál nemcsak öt angol századot fogtak el, de 11 ágyut is elvettek az angoloktól.

Villebois csapatában, melyet Methuen tábornok foglyul ejtett, igen sok francia katona is volt.

Villebois-Mareuil ezredes holttestét katonai pompával ma temették el.

— **A boszniai polgári ad-látus.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bosznia kormányzójának polgári ad-látusa Vojnics István, bácsmegyei főispán lesz, kinek utódjával a bácsmegyei főispánságban Schmausz Endre, Szabadka és Baja városok főispánja van kiszemelve.

— **Hegedüs miniszter utazása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter a „Pannonia“ gőzhajón Spalato-ba érkezett s onnét tovább utazott Raguzába.

— **A görög király betegsége.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Athénból jelentik, hogy a király influenza következtében fülgyulladásban szenved. Legközelebb Bécsbe megy egy fül-orvos tanácsát kikérni.

— **Áradások.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy a nagy hótömegek olvadása a Duna kisebb mellékfolyóit megarasztotta s több községet nagy veszedelemmel fenyeget. Csehországból és Morvából is áradások híre érkezik.

A Vulka folyó Pordánynál kiáradt s a vasuti töltést nagy darabon lerombolta. A Répce folyó is Répcelaknál kilépett medréből és a Fertő-vasut töltését 220 méternyi darabon elvitte, úgy hogy a sínek a levegőben lógnak. A forgalom természetesen szünetel. A bük-acsádi vasuti hidat az árvíz annyira megingatta, hogy a közlekedés itt is megakadt.

A magyar államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint a vizáradások által okozott pályarongálások miatt a fertővidéki h. é. vasut eszterháza-kisceli, a magyar északnyugoti vasut nyitra jablanica brezovai és a szombathely-pinkafői h. é. vasut csajtha-vámfalvi és sámfalva-német-szt.-mihályi vonalszakaszain az összes forgalom be lett szüntetve. A megrongált pályatestek helyreállítása előreláthatólag 2—3 napot fog igénybe venni.

— **A Bércsy-Pekáry ügy.** (A „P. F.“ eredeti távirata.) A Bércsy-Pekáry ügy ma elintézést nyert, a mennyiben Bércsy ma megjelent Pekárynál, mondva: „Távol álltőlem minden sértés és csak módfeletti igaztosságomban cselekedtem és ismételtén sajnálatom fejezem ki.“

— **Tűzvész Lipsében.** (A „P. F.“ eredeti távirata.) Lipsében tegnap este az Engelmann-féle celuloid gyárban tűz ütött ki, a melynél hét ember életét veszítette.

— **Felhőszakadás Amerikában.** (A „P. F.“ eredeti távirata.) Közép-Texas államban rettentő felhőszakadás volt. Az ország teljesen el van árasztva. Az Austintől 17 mértföldnyire északon levő vasuti hidat a

hullámok elsodorták. Egy St. Louisból jövő gyorsvonat a mélybe zuhant, a vonattal sok ember életét veszítette.

— **A tavaszi tárlat.** (A „P. F.“ eredeti távirata.) A képzőművészeti társulat tavaszi tárlatának ünnepélyes megnyitása ma délután 4 órakor volt. A tárlatot a közoktatási miniszter képviseletében Zsilinszky Mihály államtitkár nyitotta meg. A kormány képvásárlására, amint művészi körökben beszéltek, Roskovits Ignácnak az Árpád-házi királyokat ábrázoló kartonjai vannak első sorban kiszemelve.

— **A magyar miniszterek és a közös költségvetés.** (A „P. F.“ eredeti távirata.) Széll Kálmán miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter tegnapelőtt este visszaérkezvén Bécsből, bizalmas baráti körben nyilatkoztak a közös miniszteri tanácskozások eredményéről. „Mi csak abba mentünk bele — úgy mondták — ami elől a méltányosság és a feltétlen szükségesség szempontjából kitérnünk nem lehetett.“

— **Monstre küldöttség a kormánynál.** (A „P. F.“ eredeti távirata.) Az egész fővárosban nagy feltűnést keltett tegnap délelőtt az utcákon járókelő tömérdek parasztgazda. Az Országos Magyar Kölcsmös Biztosító szövetkezet 126.000 tagjának a küldöttjei voltak ezek, akik az ország különböző vidékeiről negyedfélszázan érkeztek tegnap reggel Budapestre, hogy a miniszterelnöknél és a pénzügyminiszternél küldöttségileg tisztelegjenek a végből, hogy a kormány a szövetkezetet a jégbiztosítás megkönnyebbitése céljából megfelelő anyagi és erkölcsi támogatásban részesítse. Széll Kálmán miniszterelnök is és Lukács László pénzügyminiszter is szívesen fogadta az óriási deputációt s a pénzügyi

niszter dicsérve a szövetkezet eddig kifejtett áldásos működését, meg is ígérte, hogy a mennyiben a pénzügyi helyzet engedi, készséggel tesz eleget a kérelemnek.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Szép erős hasított, két méteres

tölgyfa karót

szállit jutányos árban

Marton Miksa

fakereskedő

Pécsett, Szigeti ország-ut 33. szám.

Telefon-szám 88.

Egyben ajánlja nagy raktárát szép asztalos anyagokban, épület-, metszet- és tűzifában, aszfalt-, kátrány-, elszigetelő lemez és carbolineumban. — Aszfalt elszigetelő márnedves falak szárazzá tételére.

Ad. 2737. sz.

1900.

HIRDETMÉNY.

A dárdai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság 1900. évi márczius hó 31-én 2737. sz. a. kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhirre teszi, hogy **Keő** községre vonatkozólag az 1886 : XXIX., 1889 : XXXVIII. és az 1891 : XVI. t.-cikkek értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tétetvén, a helyszini eljárás a nevezett községben **1900. évi ápril hó 24-én** fog kezdődni.

Ennélfogva felszólítatnak :

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel ;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírássra az 1886 : XXIX. t.-cz. 15—18. §-ai és az 1889 : XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. § ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek ; és

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kardos Herman

betétszerkesztő.

Dr. Molnár

kir. albiró.